

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Цивільний захист»

на 2020 / 2021 навчальний рік

Галузь знань – 20 «Аграрні науки і продовольство»

Спеціальність – 205 «Лісове господарство»

Рівень вищої освіти – початковий (короткий цикл)

Форма навчання – денна та заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1

Дисципліна – вибіркова

Кількість годин за навчальним планом – 90 години / 3 кредита ЄКТС

Денна форма навчання

Загальна кількість годин	Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Форма підсумкового контролю
90	14	–	16	–	60	Залік

Заочна форма навчання

Загальна кількість годин	Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Форма підсумкового контролю
90	6	–	-	–	84	Залік

Викладач кафедри, який забезпечує проведення лекційних та практичних занять:

Д. техн. н., професор Н.О. Любимова

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу здобувачі продовжують формувати інтегральну та спеціальні (фахові) компетентності, особисті та професійні уміння та навички, а саме: формування у здобувачів науково-обґрунтованих суджень про можливі небезпеки в процесі життєдіяльності, їх якісне та кількісне оцінювання та аналіз з метою адаптації до них, аналіз впливу на здоров'я та безпеку при надзвичайних ситуаціях, алгоритми надання допомоги у надзвичайних ситуаціях, застосуванні засобів індивідуальної та колективної безпеки при проведенні рятувальних та невідкладних робіт в осередках надзвичайних ситуацій.

МЕТА КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – Надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) майбутнім спеціалістам для ефективного управління безпекою

працівників, формування у студентів необхідних компетенцій для забезпечення ефективного управління цивільним захистом з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників та досягнень науково – технічного прогресу у надзвичайних ситуаціях для бакалавра підприємства у галузі лісового господарства.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- забезпечення гарантії збереження здоров'я бакалавра лісового господарства підприємства у виробничих умовах в лісовому господарстві та у побуті через ефективне управління цивільним захистом, формування відповідальності за колективну та власну безпеку.

Згідно з вимогами освітньої – професійної програми студенти повинні:

Знати:

- інструментарій, потрібний для виконання вимог законодавства України з цивільного захисту лісового господарства;
- способи побудови сценаріїв розвитку небезпечних виробничих та побутових ситуацій;
- методи оцінювання соціально – економічних наслідків порушень нормативів охорони праці та техніки безпеки в галузі та побуті;
- новітні досягнення в управлінні цивільним захистом та особистому житті.

Уміти:

- провадити ідентифікацію, дослідження умов виникнення і розвитку порушень у надзвичайних ситуаціях на виробництві у лісовому господарстві;
- вибирати та застосовувати методики з прогнозування та оцінювання становища при аварійних ситуаціях на виробництві;
- організовувати розслідування нещасних випадків та аварій на виробництві;
- розуміти, розробляти й упроваджувати превентивні та оперативні заходи охорони праці в галузі;
- забезпечувати навчання працівників об'єкта господарювання з питань охорони праці;
- оцінювати стан охорони праці на виробництві за встановленими критеріями та показниками.

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами таких компетенцій:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності (лісового господарства) або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів цивільного захисту і характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності

8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
11. Навички здійснення безпечної діяльності.
12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.
10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.
12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

Програмні результати навчання

6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.
7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.
12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.
16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне та часткове формування відповідних компетентностей на ОПП «Лісове господарство» (табл. 1).

Таблиця 1 – Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення здобувачами

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, в тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної підготовки	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

в лісовому господарстві.		
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
11. Навички здійснення безпечної діяльності.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.	Частково сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації.

Під час викладання лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції–бесіди та лекції–візуалізації.

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему і намагаються її вирішити.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних питань навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття – форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних питань чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Організація цивільної оборони в сучасних умовах. Організація ЦО на об'єктах господарської діяльності. Сили і засоби ЄДС НС.

Тема 2. Шкідливі фактори навколишнього середовища. Проблеми забезпечення життєдіяльності населення. Види та рівні НС.

Тема 3. Організація захисту населення у надзвичайних ситуаціях. Принципи, мета і завдання захисту населення і територій у разі виникнення НС. Комплекс заходів ЦО при виникненні НС.

Змістовий модуль 2

Тема 4. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях (ОРЗ, ОХЗ, ОБЗ). Основні величини оцінки дії радіації.

Тема 5. Стійкість роботи промислових об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Фактори, що впливають на стійкість роботи ОГД

Змістовий модуль 3

Тема 6. Ліквідація наслідків НС. Види та етапи рятувальних робіт.

Тема 7. Радіаційно-хімічний захист населення в НС. Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю. Організація дозиметричного та хімічного контролю.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва», «Положення про екзамени та заліки в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва», «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва».

Формування і оцінювання зазначених у табл. 1 компетентностей досягається під час:

- проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;
- виконання завдань із пошуку та опрацювання іншомовних джерел з фаху у межах курсу (оцінюється під час захисту рефератів, екзамену);
- організації та планування самостійного навчання, виконання завдань (поточний та модульний контроль).

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

При оцінюванні знань і умінь на семестровому екзамені викладач дотримується таких правил:

Відмінно /А / 90-100 балів–передбачає повне розуміння змісту запитання, продукування монологічного повідомлення на тему, пов'язану з науковим дослідженням здобувача та ведення дискусії.

Добре / В / 82-89 балів – передбачає достатньо повне розуміння змісту запитання, продукування монологічного повідомлення на тему, пов'язану з науковим дослідженням здобувача та ведення дискусії.

Добре / С / 75-81 бал– передбачає достатньо повне розуміння змісту запитання, продукування монологічного повідомлення на тему, пов'язану з науковим дослідженням здобувача без висвітлення наукової новизни та актуальності та ведення дискусії.

Задовільно / D / 66-74 бали– передбачає недостатньо повне розуміння змісту запитання, продукування монологічного повідомлення на тему, пов'язану з науковим дослідженням здобувача без висвітлення наукової новизни та актуальності з допущенням граматичних помилок при його мовному оформленні та веденні дискусії.

Задовільно/ Е / 60-65 –передбачає поверхневе розуміння змісту запитання, продукування монологічного повідомлення на тему, пов'язану з науковим дослідженням здобувача без висвітлення основних структурних компонентів доповіді.

Незадовільно / FХ / 35-59– передбачає часткове розуміння змісту запитання, неспроможність продукування монологічного повідомлення на тему, пов'язану з науковим дослідженням здобувача.

Незадовільно / F/ 1-34 бали – здобувач не відповідає.

Підсумкова оцінка виставляється на основі суми набраних балів за результатами поточного, модульного та семестрового контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами недопустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.